

ממעין השיירה

במשנת רבוה"ק מאיז'כצא ראדזין זלה"ה

פרשת
תרומה

עלון
מס' 30

בית יעקב פרשת תרומה אות נו

מתוך השיעור בספרי רבותינו זיע"א
על ידי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

הכפורת מגינה על התורה שהיא שורש קדושת ישראל שלא תוכל להפסד ע"י חטא וקלקול, וזאת רק לרעה אבל להוסיף על הקדושה יש מבוא עד השורש * הפרוכת היא מסך להחליש האור ולהקלישו אבל היא מנוקבת שדרכה עוברת קדושת השורש לחוץ וכן עבודת ישראל מהחוץ לפנים.

יהיה בארון בכיסוי שלא יוכל להפרד ממנה. אז יכול לדמות שגם כח עבודה ומע"ט לא יגיע ולשם ולא יוכל האדם להוסיף קדושה שיהיה בקביעות מאחר שהקדושה נתכסה, לזה נאמר בשינוי מכפי הסדר נתינת הלוחות אל הארון, שאחר כיסוי הכפורת נאמר ואל הארון תתן את העדות להורות שכל עבודה יגיע לשם, כי להוסיף על הקדושה יש בכח כל ישראל. וזהו אל הארון תתן את העדות היינו שתמיד תוסיף על התורה המונחת בארון היינו על קדושת האבות (היינו שנתכסו מעשים העוברים שלא יוכל להפסידם אף ע"י חטא).

וכי תאמר שלא יבוא שום תקיפות וחיזוק לישראל מהקדושה הנקבעת, היינו קדושת אבות, לזה נאמר אחר נתינת והבדלת הפרכת ונתת את הכפורת על ארון העדות. וזה מורה שאף אחר נתינת והבדלת הפרכת יהיו מאירין הלוחות, כי פרכת הוא כיסוי אכן האור יכול לצאת שעשויה מלא נקבים, ומורה שאע"פ שנתכסה מכל מקום יוצא מהלוחות תקיפות וחיזוק לישראל, אך לא כ"כ כמו שהוא, אכן שהוא מפורד לחלקים דקים ועל זה נקרא פרכת מלשון פרוך. ומסך היינו אור קלוש שיוצא לתוך כלל ישראל, וע"ז מורים הפרכת שהם של בגד שמשקה יוכל להסתנן ולצאת מעבר אל עבר. וכן הוא הקדושה שאדם מקדש עצמו ביגיע כפיו נסתנן ע"י אלו המסכים ונתחברו עם קדושת אבות להיות לאחדים.

ונתת את הכפורת על הארון מלמעלה ואל הארון תתן את העדות אשר אתן אליך. (שמות כ"ה ט"ז) והנה אחר שיתן הכפרת על הארון איך יתן את העדות אל הארון. וכן להלן (כ"ו ל"ד) נאמר והבדילה הפרכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים ונתת את הפרכת על ארון העדות. והנה אחר נתינת והבדלת הפרכת איך יתן את הכפורת על ארון העדות.

אכן ענין הלוחות שנתנו בארון מורה על קדושת אבות שאנחנו בני אברהם יצחק ויעקב, שעיקר התורה המונח בארון הוא קדושת אבות שקיימו התורה עד שלא נתנה, ומזה נעשה זאת התורה שהשי"ת ייחד שמו עליהם אף כי ישחית דרכו, והשרישו בלבינו שורש קדושתם, וזהו הקדושה בלוחות המונחים בארון. ולכן מכסה עליו כפורת זה טהור שאין באפשר לפלוט את הקדושה מתוכם ולהפסידה ע"י שום עבירה. זאת חתם השי"ת וסגר בארון, וע"כ הוא של מתכת היינו זהב. ואי אפשר ששום נפש מישראל יפסיד בשום חטא את הקדושה ולא יכלו ישראל לאבד כחם ושום קדושה הנקבעת בהם, אכן יהיה בקביעות קדושת אבות, וכפרת מורה ע"ז כי כפרת הוא כיסוי שמכסה הכל שלא יתראה כלל שנראה שלא נמצא כלל. וע"ז נקרא כפורת מלשון כופר.

ומאחר שכ"כ נקבע קדושת אבות וברית השי"ת עמנו בחוזק עד שנסתר אף משכל והבנה. היינו שקדושת אבות

שיחת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

כן אחר סדר הכתובים לתת הפרוכת תחת הקרסים כתוב שוב "ונתת את הכפורת על ארון העדות בקודש הקדשים", וגם זה אין מובן למה ואיך אחר נתינת הפרוכת ישימו את הכפורת על הארון שהוא בקודש הקדשים לפנים מן הפרוכת. (ועיין רמב"ן שם).

אכן ענין הלוחות שנתנו בארון מורה על קדושת אבות שאנחנו בני אברהם יצחק ויעקב, שעיקר התורה המונח בארון הוא קדושת אבות שקיימו התורה עד שלא נתנה, ומזה נעשה זאת התורה שהשי"ת ייחד שמו עליהם אף כי ישחית דרכו, והשרישו בלבינו שורש קדושתם, וזהו הקדושה

ונתת את הכפורת על הארון מלמעלה ואל הארון תתן את העדות אשר אתן אליך. (שמות כ"ה ט"ז) והנה אחר שיתן הכפרת על הארון איך יתן את העדות אל הארון. וכן להלן (כ"ו ל"ד) נאמר והבדילה הפרכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים ונתת את הפרכת על ארון העדות. והנה אחר נתינת והבדלת הפרכת איך יתן את הכפורת על ארון העדות: אחר נתינת הכפורת שהוא המכסה על הארון כתוב לתת את הלוחות העדות וספר התורה בתוך הארון, וזה תמוה מאד כי אין מקומו כאן כי אחר שכיסו וסגרו את הארון בכפורת איך יכניסו אז את הלוחות בארון (ועיין רש"י ורמב"ן שם). וכמו

בלוחות המונחים בארון: כי התורה שבכתב כל ענינה צורתה ובנינה היא סיפורי האבות וענפיהם שבטיהם עד שלמות ס' ריבוא, משורש תולדותם ויחסם וכל סיפורי מעשיהם והמצות אשא נצטוו, וזה עצם התורה, כי קדושת האבות עם כל מעשיהם הכל באשר לכל היא בנין התורה המסורה, וזה הטעם שהאבות קיימו התורה אף שלא ניתנה, כי היתה התורה נובעת מתוך עצמם כי הם עצמם והתורה חד הוא, וזה מורה שנפשות ישראל המיוחסים אל האבות והם ענפי גזע הקודש מושרשים בקדושה אף אם יקלקלו וישחיתו מעשיהם, כי הם עצמם קדושת התורה ובם בחר ה' והתורה נובעת מתוך עצמם. והמשכת קדושת ישראל זה הוא ע"י לוחות הברית המונחים בארון בקודש הקדשים השכון בתוך ישראל.

ולכן מכסה עליו כפורת זהב טהור שאין באפשר לפלוט את הקדושה מתוכם ולהפסידה ע"י שום עבירה. זאת חתם השי"ת וסגר בארון, וע"כ הוא של מתכת היינו זהב. ואי אפשר ששום נפש מישראל יפסיד בשום חטא את הקדושה ולא יכלו ישראל לאבד כחם ושום קדושה הנקבעת בהם, אכן יהיה בקביעות קדושת אבות, וכפרת מורה ע"ז כי כפרת הוא כיסוי שמכסה הכל שלא יתראה כלל שנראה שלא נמצא כלל. וע"ז נקרא כפורת מלשון כופר. ומאחר שכ"כ נקבע קדושת אבות וברית השי"ת עמנו בחוזק עד שנסתר אף משכל והבנה. היינו שקדושת אבות יהיה בארון בכיסוי שלא יוכל להפרד ממנה: כפורת הוא מלשון כיסוי (ערש"י ואב"ע), והוא כי קדושה עצמית זו שיש אצל בני ישראל ואשר לוחות הברית הוא העדות לזה, היא סגורה וחתומה ואין שייך בה שינוי והתחלפות מה, רק היא קבועה וקיימא אין בה תפיסת יד מעשה ואין בה אחיזת אדם לפעול בה חולשה והסרה, ואמנם מאותו טעם ואותו סיבה גם אינה נראית ואינה מורגשת בדעת האדם קדושה זו כי היא נכסית ונסתרת מן האדם בהכרתו והרגשתו, וזה באשר שקדושה זו היא למעלה במקום השורש שאינה מגולה ונראית, כיסוד אל בנין ושורש אילן. ושם אינו מקום עבודה ופעולה, כי רק הארץ נתן לבני אדם היינו מקום הנתפס והניכר אל דעת האדם.

אז יכול לדמות שגם כח עבודה ומע"ט לא יגיעו לשם ולא יוכל האדם להוסיף קדושה שיהיה בקביעות מאחר שהקדושה נתכסה, לזה נאמר בשינוי מכפי הסדר נתינת הלוחות אל הארון, שאחר כיסוי הכפורת נאמר ואל הארון תתן את העדות להורות שכח עבודה יגיע לשם, כי להוסיף על הקדושה יש בכח כל ישראל. וזהו אל הארון תתן את העדות היינו שתמיד תוסיף על התורה המונחת בארון היינו על קדושת האבות (היינו שנתכסו מעשים העוברים שלא יוכל להפסידם אף ע"י חטא): מאחר כי קדושת האבות ושורש ישראל היא אצילות קדושת ה' מצד השורש והעצם כי ישראל קנין אחד מלקדמי ארץ, א"כ יש לבעל דין לטעון שאין עבודת ישראל והתאמצות בירוריהם לדבקה בוי"ת יכולים לבוא עד שורשם לפני ה', וכאילו נאמר ח"ו שמה שישראל קדושים בעצם זה נשאר עולמית אבל כל עבודתיהם (הנוספת משלהם בבחירתם) לא יפעלו פעולה נצחית בשורש לחזק ולאגד ברית השי"ת עם ישראל וא"כ אין בעבודת ישראל שום יכולת ואפשרות לפעול תוספת קדושה במקורם ושורשם (רק בתוך

נפשם וגופם היינו לגלות אור השורש בהתגלות הנפשות), ועל פי זה יתשל לב האדם לחזק מתניים בעבודה, כי מה יוכל להוסיף אל עצם קדושתו כי היא קביעה וקיימא ואף בלא עבודה לא יאבד חלקו אשר היא מלמעלה מתולדה מלפני בריאת שמים וארץ, וגם להוסיף ולהרבות בקדושת השורש אין בכוחו כי מה מבוא יש אל מעשיו הקטנים אשר אינם עולים ופועלים עפ"י הנראה במקום השורש. לזה אמר הכתוב אחר נתינת הכפורת על הארון (דהיינו הכיסוי וסתימה על קדושת ישראל השורשית שלא תוכל להתבטל ולזוז ממקומה) "ואל הארון תתן את העדות אשר אתן אליך" שגם אחר נתינת הכפורת על הארון עוד ישנו נתינה תמידית על הקדושה השורשית להוסיף ולהרבות ע"י מעשים ועבודה על קדושת השורש, כי מעשי ישראל עולים עד שורשם במקום הברית אשר לפני ה', ובעבודתם יפעלו חן וחסד ואור גדול בקביעות עד השורש אשר אין בה הסרה וחליפין לנצח, (וכמש"א בזה"ק שאין שום מעשה טוב של ישראל שנאבדת רק פועלת טובה עדי עד). ויוצא מזה כי פעולת הטוב שעושים בני ישראל עולה ומתקשר עד השורש להרבות ולהגדיל עצם קדושתם בהשורש, אבל להחסיר ולבטל את קדושת השורש בזה אין יכולת במעשיהם לפעול. (וטעם הדבר וביאורו נתבאר בס"ק בארוכה ובספרי מהר"ל רבות, כי טוב ישראל הוא מעצמיותם, והרע במקרה מן הלבוש ומרוח השטות, ולכך ימחו פשעי ישראל כעב וחטאתיהם כענו, שאין בהם ממש בתוכיות הנפשות ואינם נוגעים עד השורש וכו').

וכי תאמר שלא יבוא שום תקיפות וחיזוק לישראל מהקדושה הנקבעת, היינו קדושת אבות, לזה נאמר אחר נתינת והבדלת הפרכת ונתת את הכפורת על ארון העדות. וזה מורה שאף אחר נתינת והבדלת הפרכת יהיו מאירין הלוחות, כי פרכת הוא כיסוי אכן האור יכול לצאת שעשויה מלא נקבים, ומורה שאע"פ שנתכסה מכל מקום יוצא מהלוחות תקיפות וחיזוק לישראל, אך לא כ"כ כמו שהוא, אכן שהוא מפורד לחלקים דקים ועל זה נקרא פרכת מלשון פרך. ומסך היינו אור קלוש שיוצא לתוך כלל ישראל, וע"ז מורים הפרכת שהם של בגד שמשקה יוכל להסתנן ולצאת מעבר אל עבר. וכן הוא הקדושה שאדם מקדש עצמו ביגיע כפיו נסתנן ע"י אלו המסכים ונתחברו עם קדושת אבות להיות לאחדים: הפרוכת היא המבדילה בין הקודש לבין קודש הקדשים, שבקה"ק אין רשות להכנס שם אדם רק הכהן גדול ביום הכיפורים, כי שם שוכן יושב הכרובים ושם הקדושה בהתגלות בלא לבוש וכיסוי, ובהגלות נגלות אור האמת אין מקום אל הנבראים שקיומם רק ע"י ההגבלת והעלמת אור השורש הבלתי גבולי ובנתינת מקום פנוי אל מציאות עצמם, ולכך הפרוכת מבדלת בין האור הבלתי מוגבל וקדושת ישראל שבשורש שאין בה יכולת אפשרות אחיזת חטא וחסרון ואין שם ספיקות ומקום פנוי מאמיתות האמת, כדי שתוכל להיות ערך ויכולת לפעולת אדם (שביסוסה ומציאות קיומה אך ורק במקום הנעדר אור, וכפי ערך הסתר האור כן אפשרות ויכולת וערך מעשה האדם לפעול מדיליה להוסיף ולחדש, אבל לפני צמצום האור ע"י פרסא מפסקת הנה באין חסרון אין מילוי). ואם יאמר אדם אם כן שהפרוכת מבדלת ואין אור השורש מאירה אלינו ואנן בחשוכא שרינן אין לנו מבוא ואחיזה שתאיר בנו אמיתות הויתנו קדושת

פרוכת שמורה ע"ז שמחלקת ומפרכת את העובר דרכה), וכן נקראת הפרוכת "מסך" (ל"ה י"ב) שמסיך על האור להחלישו, אבל לא להפרידו לגמרי, כי האור יוצא ומאיר מן הקודש הקדשים אל הקודש, ויש לבנ"י אחיזה והכרה לאור השורש שלהם, ודרך הפרוכת יוצא התקיפות מאור השורש שנותן בטוחות אל נפשות ישראל שנצר מטע ה' המה ועסק הקב"ה בטוח הוא והוא יברר אותם עד השורש. וכן דרך הפרוכת מהחוץ אל פנים מהקודש לקודש הקדשים עובר עבודת ישראל עד מקום השורש לפני ה', כי אין המסך והפרוכת ניתוק ח"ו רק התקלשות האור לתת מקום לעבודת ישראל. אבל הכפורת סוגרת וחוסמת על עומק שורש קדושת ישראל לגמרי כי אין יכולת השתנות במקום השורש אפס מה ע"י מעשי הנבראים, וזה רק להחסיר אבל להוסיף ע"י עבודה (שהוא הגברת ענין השורש) שיעלה ויגיע להתאחד ולהשריש עד השורש להתקבע כמוהו, בזה אדרבא כנ"ל.

ישראל שבנו ואנו אין לנו אלא לדעת ולעבוד את ה' בכח הבחירה בעולם החושך באין שום טוב טעם ותקיפות רוח ע"י הארת אור השורש, לזה אחר שנאמר בכתוב "והבדילה הפרוכת לכם בין הקודש ובין קודש הקדשים" נאמר עוד "ונתת את הכפורת על ארון העדות" להודיע ולהזכיר כי קדושת לוחות הברית שהוא קדושת ישראל דקביעא וקיימא נמשכת מקוה"ק ומפלשת דרך הפרוכת ועוברת אל מקום מעמד ישראל להאיר להם בתוקף עוז קדושה עליונה אשר השי"ת שוכן איתם עימם לנצח עולמים, כי גזעם ושורשם קודש קדשים ואין ולא שייך בה שום חילוף ותמורה לא ידח ממנו צרור ארצה אף כחוט השערה, ואם כי אינה בהתגלות לגמרי (כדי לתת מקום לעבודת ובידורי ישראל שזה תכלית הצמצום והחושך), אבל גם אינה נסתרת לגמרי, ועוברת דרך הפרוכת העשויה נקבים נקבים שיש דרך מעבר בינה, אבל לא כפי שהיא האור בקוה"ק (בלא צמצום והתחלקות) רק בהתחלקות ופריכה (שזה לשון

מי השילוח

התורה מיוחדת ומתקשרת רק להיודע ומרגיש את חסרונו ומחפש בצמאון השלמת חסרונו ואז ניתן לו הקב"ה תורת חיים להחיותו, ולזה ניתן התורה לבני אנוש ולא אל המלאכים שאין בהם חיסרון.

נמצא להם תועלת בה כי התורה לא ניתנה רק להשלים החסרון כמ"ש תורת ה' תמימה כו' (תהלים י"ט ח'), והוא כי קנין התורה אינו כקניני הון עוה"ז כי קנין עוה"ז הוא דבר מותרות ואפשר להתקיים בלעדה, והתורה אינה כן רק כמ"ש כי הוא חייכם (דברים ל"ב מ"ז) שעיקר חיות האדם תלוי בה כי התורה משלמת את בריאת האדם במה שחסר לו מיום הולדו, וזה דאיתא בתנא דבי' אליהו (פ' כ"ב) שפגע בו תלמוד אחד ואמר לו אני מתאוה וחומד ומצפה לד"ת והשיב לו אין תורה ניקנת אלא במי שמוסר נפשו עליו, אף שבאמת התלמיד הזה ה' חומד לד"ת רק חמדותו ה' להתענג בה כבהון ועושר עוה"ז וזה שהשיב לו כי לד"ת צריך שימסור נפשו עליו היינו למי שמכיר חסרונו ומוסר נפשו להשלים חסרונו כי יראה כי באופן אחר אין לו חיים כלל, ועל אופן הזה היה חמדת המלאכים להתורה שיה' ש"ש נקרא עליהם על אופן המבואר, ולזה אמר הקב"ה למשה להשיב להם והשיב להם כמו שנתבאר.

מי השילוח ח"ב פרשת תרומה

כל מדות הארון היו חצאים, כי לקנות דברי תורה צריך לידע שחסר לו והוא עומד באמצע ובלי דברי תורה אינו שלם, כי אין הש"י משפיע דברי תורה רק למי שמכיר שהוא חסר מהם ונצרך להם להשלים חסרונו, אבל אם רק חומד ומתאוה להם כמו לחכמה אחרת אם כן הרי גם המלאכים חמדו לה, כמו שנתבאר בחלק ראשון (מסכת שבת דף פח) וזה היה תשובת אליהו זכור לטוב לאותו תלמיד "בני לא זכה האיש לדברי תורה אלא א"כ מוסר נפשו למיתה עליה לכבוד שמים וכו'" (תדב"ר פכ"ב) והנה אי אפשר לומר שלא היה לו כוונה רצויה בזה שאמר שהוא חומד ומצפה לדברי תורה, שהרי נתגלה לו אליהו ז"ל ומסתמא כשהיה לו גילוי אליהו היה כונתו טובה רק שאמר לו שירצה לקבל התורה כמו חכמה, וכן מצינו בתדב"א ז"ל (פ"ד) שאליהו שאל להציד בני מי למדך ואמר לך שתביא פשתן ותארגהו מצודות וכו' היינו שאמר לו אליהו ז"ל אם תדע שחסר לך ד' ת כמו לחם אז תבין יראת ה'.

מי השילוח ח"א שבת (דף פח)

ואמר ריב"ל בשעה שעלה משה למרום אמרו מה"ש לפני הקב"ה מה לילוד אשה בינינו כו' א"ל הקב"ה החזר להם תשובה כו' אמר לפניו רבש"ע תורה שאתה נותן לי מה כתוב בה אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים, למצרים ירדתם לפרעה השתעבדתם כו', הנה דעת המלאכים שהתורה שייך גם להם אחרי כי ראו וידעו שלא

השיעור השבועי
מיאת ב"ק ארמו"ר שליט"א
 בספרי רבותינו הקדושים ביאור/בניא וראדיון זי"א
 מתקיים מדי שבוע ביום רביעי בשעה 11:00 בלילה
 בבית המדרש דרוהביטש (בעזר"ג) רחוב מלאכי בעיה"ק ירושלים

דורשי ה' החפצים לזכות את הרבים באור תורה וליטול חלק בהוצאת הגליון, (לזכות, לרפואה, לישועה, או לעילוי נשמה) נא לפנות למערכת במספר 058-3256436 או ע"י כתובת מייל ri0583256436@gmail.com ושכרו הרבה מאד על פי פעלו. כמו כן כל מי שיש הערות בעניני הגליון ולכל עניני הגליון ולקבל את העלון במייל יש לפנות בכתובת הנ"ל

להשיג את ספרי רבותינו הקדושים במייל של המערכת

העלון נתנדב לע"נ רבותינו הקדושים ולזכות יהושע בן חוה לאה ומשפחתו

יו"ל ע"י עמותת מורשת בית איז'בצא ראדיון ע"ר